

Mozirje. G. Feliks Robič ugotavlja, da se strmljenje odseka še premalo uvažuje, obžaluje, da je vlada odpuščala enega izvrstnega strokovnjaka za zboljšanje pašnikov (inž. Klomfera) in opozarja na veliko prenikno dotacijo kmet. poverjeništvu za pospeševanje živinoreje. G. ravnatelj Belle poroča o gnojiščih in gnojnih jamah in pride do sledečih zaključkov: 1. Načrti naj se izdelujejo brezplačno pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. 2. Pri nabavi potrebnih tvarin (cement) naj imajo stavitelji gnojišč in gnojnih jam prednost. 3. Vzorna gnojišča in pravilno ravnanje z gnojem se premira.

Po nasvetu kmet. nadzornika Goričana se bodo tudi pri prihodnji seji zbirali praktični nasveti, kako bi se dalo to važno vprašanje tako poljuditi, da bo imel vsak živinorejec dobro gnojišče z jamo. Po potrebi naj se na obeh staj. kmetijskih zavodih (St. Jurij in Maribor) priredi praktičen tečaj za napravo gnojišč, zvezan z obiski k vzornim napravam.

Predsednik poroča, da je odsek prosil kmetijsko družbo v Ljubljani za 1000 K kot pisarniški prispevek. Razmerje do kmetijske družbe naj ostane do običnega zbora iste neizpremenjeno. Stavi naj se predlog, da kmetijska družba imenuje svojega delegata v odsek.

Po pravilih odseka so se vršile volitve namestnikov v načelstvo. Kot namestnik predsednika je voljen ravnatelj Belle, kot namestnik tajnika nadživnozdravnik Pirnat in kot namestnik blagajnika g. Feliks Robič.

Na razgovor pride ustanovitev zavarovalnice za živino. Po večini se odsek odloči za obligatorično zavarovanje, ker bi pri prostovoljnem zavarovanju premije morale biti previsoke. Premije pa naj bodo nizke, naj po možnosti ne presejajo eden odstotek cenilne vrednosti.

koncu se na predlog g. Robiča sklene naprositi okrajni zastop v Gornjem gradu, da napravi letos o priliki licenciranja bikov razstavo živine v Rečici in Solčavi, ker bi si nekateri okrajni zastopi in podružnice radi ogledali plemenski material, ki ga imamo pričakovati iz tega plemenskega okoliša.

Kmetijski tabor v Slivnici.

V Slivnici pri Mariboru se vrši na praznik, dne 8. septembra, ob pol osmih jutraj v novem Društvenem domu (v slučaju lepega vremena pa na prostoru pri cerkvi)

velik kmetijski tabor

za kraje na severnem Dravskem polju in na vznožju Pohorja. Kmetje iz Slivnice, Frama, Hoč, Polskave, Cirkove, St. Janža, Sv. Lovrenca in vseh drugih bližnjih krajev, pohitite dne 8. septembra

v Slivnico pri Mariboru.

da se pogovorimo o kmetijskih težnjah in zahtevah. — Zveze z vladi v Slivnici in domov so zelo ugodne. Prosimo naše zaupnike iz župnij in občin v okolici Slivnice, da agitirajo za obilno udeležbo!

Slovenska Kmečka Zveza.

Kmetijsko-delavski tabor na Homcu.

Na Male maše, dne 8. septembra vrši se na Homcu po drugem sv. opravilu velik kmetijsko-delavski tabor. Kmetje in delavci, možki in ženske, fantje in dekleta pridite v obilnem številu, da s svojo udeležbo pokažete, da med Vami še krščanska misel ni vsled vojske zaspala. S skupnim nastopom zastopnikov kmetijskega in delavskega krščanskomišlečega stanu pokažimo, da odklanjamo vsak razredni boj in hočemo tudi bodoče z vsemi stanovi delovati po načelu: "Vsi za enega, eden za vse!" Govoril bode dr. Ant. Ogrizek iz Celja in več drugih govornikov. Torej 8. septembra na veselo svidenje na Homcu!

Kmetijski prijatelj.

Kmetijski stan ima mnogo sovražnikov. Najnevarnejši je kapitalizem. V preteklih časih je bil predstavitelj kapitalizma graščak-veleposestnik, kateremu je kmet tlačnil, graščak pa je zbiral sadove kmetijskega truda. Dandanes je predstavitelj kapitalizma sredi kmetov tisti, ki s pomočjo trgovske spretosti izrablja hipne kmetove gospodarske težkoče in se polajša kmetovih pridelkov ter z njimi trguje. Kapitalizem skuša kmeta napraviti gospodarsko odvisnega, ga zaslužiti.

Velik sovražnik kmetijskega stanu je pomanjkljiva strokovna in politična izobrazba. Malo je kmetov, ki bi znali voditi gospodarske knjige, račune, ki so podlaga vsakega razumnega gospodarstva. Še manj jih je, ki bi znali vstrajno in uspešno v političnem boju s kapitalizmom braniti koristi svojega stanu.

Nasproti tem sovražnikom je edina pomoč enotna organizacija kmetijskega stanu s trdnim, jasnim, vsakemu razumljivim programom, kako pomagati kmetijskemu stanu, kako ga obvarovati propadanja. Niso torej posamezne osebe pravi resnični prijatelji kmetijskega stanu, ampak enotno združen kmetijski stan je kmetijski prijatelj.

Vsem zahtevam prave organizacije stanu odgovarja Kmetijska Zveza. Cilji Kmetijske Zveze so jasni. Tu ne gre za osebo, ampak za stan. Vsak lahko potem svoje krajevne skupine Kmetijske Zveze spravi pameten nasvet, zahtevo, zadevajočo kmetijski stan sploh, v razpravo in splošno vednost. Delovanje posameznih voditeljev je predpisano po pravilih. Take, ki bi delali za svojo osebo korist more Kmetijska Zveza vedno brez težave odstraniti z vodilnih mest. Kar nima kmetijski stan sam, to mu da Kmetijska Zveza. Mnogo je namreč temeljito izobraženih mož duhovskega in posvetnega stanu, ki so izšli sami iz kmetijske hiše. Niso se odtujili kmetijski hiši, niso se u-dinjali kapitalizmu, oni hočejo delati, toda ne samo za posameznega, ampak za celoto kmetijskega stanu. To so tisti, ki so pri kmetijskih zvezah delavci četudi v gospodski sukni in brez žuljev na rokah.

Sovražnik kmetijskega stanu sam ne more med kmeti, zato se poslužuje kmetijske nezaupljivosti. Pri tem pa čaka ugodnega trenutka, da požanje, kar je zrastle. Pred 10 leti je na Goriškem lepo delovala Kmetijska Zveza. Zavzela se je posebno za bedne kolone, ki so tisto, kar viničarji tu pri nas. Izdelala je postavbo, ki je imela zboljšati gospodarski položaj tega kmeta. Mislili bi, da je vsak kmet podpiral to delo. Ne. Takrat je nastopil med goriškim ljudstvom — Mermolja, agitator za čisto Kmetijsko Stranko. Kuzal je žulje na svojih rokah in sejal nezaupljivost med kmete, razdiral tako delo Kmetijske Zveze. Zadaž pa so čakali nekateri advokati — bogataši, veleposestniki, ki so po samostojni Kmetijski stranki splezali v deželni odbor in stem opravili vse delo za — kmeta. Ali se hoče to pri nas ponavljati? Stojimo pred preizkušnjo zavednosti našega kmeta.

Politični pregled.

Naša demokratsko socialistična vlada v Beogradu je dobila komaj 8 glasov večine, pa le na ta način, ker so glasovali za vlado tudi vsi ministri. Proti vladi je močna opozicija iz raznih strank in klubov. Tudi naš Jugoslovanski klub je prestopil celokupno na stran opozicionalcev radi tega, ker klub zahteva novo koncentracijsko vlado, ki bo sestavljena iz vseh močnih strank. Dolgo je čakal dr. Korosec z odločitvijo: ali bi naj potegnil k vladi ali v opozicijo. Mi Slovenci smo enako ljubi srbskim demokratom in radikalcem. Ker pa posedajo radikali kot srbska kmečka stranka več moči in uglednih pristavey in bodo tudi obdržali v prihodnosti vladno moč, se je odločil Jugoslovanski klub za opozicijo, da se čim prej odstrani sedanja vlada, ki pogreša zaupanja v Narodnem predstavništvu in med narodom in se sestavi nov kabinet, ki bo res tudi zmožen vendar enkrat razvozlati: valutno vprašanje in agrarno reformo. Dasi je naša sedanja vlada tako pičlo podprta z glasovno večino, nebi rada kar meni in tebi nič pustila vladnega krmila koj v začetku svojega nastopa, zato se pa sedaj pogaja in dogovarja z raznimi strankami in klubi opozicije, da bi jih pritegnila nase. Upati je, da se bo morda dosegel sporazum med medsebojnima največjima nasprotnicama: med srbskimi radikali in demokrati. Tudi, če bi se dosegla poravnava, vendar vlada samo 8 glasovne večine ne bo dolgo zivotarila, morala bo prepustiti svoj vladni stolec za delo edino sposobnemu koncentracijskemu kabinetu, ki bo imel združene v svoj vladni krog ministre iz vseh strank in klubov. Le tako vlado bode potem tudi enoglasno podpiralo Narodno predstavništvo z enotnim glasovanjem.

Po Mariboru so se v zadnjem času raztrosile po nemškem časopisju vesti, da se bosta Maribor in Radgona potom ljudskega glasovanja odločila za pripadnost k Jugoslaviji ali k Nemški Avstriji. Tozadevne predlogi so bili gotovo stavljeni v Parizu od nemške strani po Italijanih. Pariška konferenca je pa odločila v odgovorni noti na Nemško Avstrijo, da pripade Maribor brez vsakega glasovanja Jugoslaviji. Meja med Nemško Avstrijo in kraljevino SHS bo šla ob spodnještajerski Muri. Samo mesteca Radgona bo menda res priključeno Nemški Avstriji. Kako pa bode Radgona zivitarila brez slovenskega Prekmurja, bo pa dokazala prihodnost, ko še Nemci za Gradec nimajo dovolj živil, odrešeno Radgona bodo pa pitali z golimi obljubami. Po privoljenju iz Pariza so naše čete zasedle na po mirovni konferenci Jugoslovonom priznani Prekmurje. Po zasedbi je prevzel vladne posle v celem Prekmurju iz Beograda imenovani civilni guverner dr. Lajnsič. Naenkrat pa je našim bratom Hrvatom nekaj padlo v glavo, zasedli so s svojimi financarji in orožniki južno polovico slovenskega Prekmurja. Naše slovensko orožništvo, ki je bilo razposlano po celem Prekmurju, so siloma zaprli v ječe v Lendavi in ne pustijo prostega vladnega delovanja niti dr. Lajnsiču. Mi in slovensko prekmursko prebivalstvo se protivi tej neopravičeni zasedbi, odposlala se je tudi deputacija Prekmurcev z dr. Slavičem na čelu v Beograd, da tamkaj z vso silo ugovarja tem krivicam, s katerimi so preplavili Hrvati naše slovenske brate, katere smo rešili iz madžarske sužnjosti le mi Slovenci s svojimi tozadevnimi zahtevami v Parizu in potom vojaške zasedbe, ki se je organizirala iz Maribora. Hrvati, ki niso niti zrna zanimanja posejali za osvoboditev Prekmurja, hočejo sedaj žeti v najbolj bogatih krajih Prekmurja. Ti kraji pa hočejo za vsako ceno pod našo, ne pod hrvatsko deželno vlado. Prekmurska protestna deputacija je bila v Beogradu povsod na višjih mestih lepo sprejeta, obljubila se je odpomoč, spor med Hrvati in nami radi Prekmurja bo gotovo kmalu poravn.

Italija bo razpustila svoj parlament krog 3. septembra. Za mesec november so razpisane nove volitve. Italijani so strogo zaprli demarkacijsko črto in ne pustijo nikogar skozi. Casniki poročajo o gi-

banju italijanskih čet, katere baje zapustijo one naše po njih zasedene kraje, katerih jim v Parizu niso priznali. Seve, grabežljivi Lahi so zahtevali na konferenci tudi Bled in Jesenice, kar so pa le prazne zahteve. Nemški Avstriji se bode izročil, te dni odgovor na njeni ugovor proti mirovnim pogojem, kateri so bili narekovani Nemški Avstriji. V Parizu so pa olajšali naši nemški sosedi le nekoliko finančno breme, v obmejnem oziru pa se ne bo razven Radgonič spremenilo. Ogrski samodržec nadvojvoda Jožef z ministrskim predsednikom Friedrichom je odstopil. Predsedstvo je prevzel Franc Heinrich, ki je sestavil novi kabinet in dosegel sporazum z vsemi strankami. Rumunija, ki je hotela kratiti naše pravice v Banatu, je dobila iz Pariza obvestilo, da mirovna konferenca ne dovoli nikakoršnega kršenja mej, ki jih je določila med Rumunijo in našo kraljevino. Po veljstvo nad ruski boljševiški četami je prevzel znani ruski general Brusilov. Pohod in vojno zoper ruske boljševiške tolpe je začelo 14 držav. Rumuni so dosegli proti boljševikom ob Dnjestrju lepe uspehe, prodrli sovražno fronto, se zvezali z ukrajinsko armado in delujejo na obkolitev boljševiške armade. Proti Petrogradu in Moskvi prodirajo zavezniške čete v moči 350.000 mož. Padeč Petrograda in Moskve se pričakuje v kratkem. Po Spanskem in Francoskem so izbruhnili razni delavski nemiri, ker se poteguje delavstvo za zvišanje plače in osemurni delavnik.

Naša država razpisuje vojna posojila, za katera se toplo zavzema tudi Amerika.

Gospodarske novice.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatoru je bilo po praševanju po domačem hmelju lanskega letnika precej živahno in tudi cene so se vnovič dvignile, kajti gibale so se med 850—940 K za 50 kg. Tujega hmelja ni bilo veliko na trgu, torej so bile tudi cene zgolj na papirju. Stanje hmeljskih nasadov na Češkem je srednje dobro, v Nemčiji pa manj povoljno, kjer se bo letos pridelalo komaj 100.000 centov, dočim so ga v mirovnem času pridelali okrog 260.000 centov. Kakovost hmelja v Savinjski dolini bo dobra, toda pridelalo se ga bo bore malo.

Bliza se čas trgatve. Dobro bo, če si omislijo naši vinogradniki in krčmarji pravočasno glivice, ki vzbujajo čisto vrenje, kajti na tak način pospešijo vrenje v moštu in oslabijo v njem druge škodljive glivice, ki bi lahko povzročile slabo vrenje. Take dobre glivice, vrsta črešnjavska, se dobivajo na državnem kmet. kemičnem poskuševališču in preskuševališču v Mariboru, Vrbanova cesta št. 33; tudi po poštnem povzetju z navodilom vporabe vred. Cevka stane 2 K in zadostuje za polovnjak mošta. Ker je število cev na zavodu omejeno, se bodo razpošiljale le tistim, ki jih bodo pravočasno naročili. V slučaju, da bi cevke pošle, bodo dobivali Hansnova bušice proti posebni varščini le oni, ki stanujejo v Mariboru. Zadnji čas priglasitve in naročbe je 15. september.

Sladkor za vinski mošt. Letošnje vino bo zelo kislo. Neobhodno potrebno bo vsaj del letošnjega pridelka zboljšati s pridevkom sladkorja. Vlado pozivamo, da nemudoma dobi dovolj kristalnega sladkorja po znižanih cenah za vinogradnike.

Sladkorne tovarne. V Jugoslaviji imamo sedaj že šest delujočih sladkornih tovarn. Tri tovarne ne delujejo, ker so Nemci stroje uničili. Letos so v Banatu posadili nad 120 ha zemlje na novo s sladkorno repo.

Železo v Sloveniji. Blizu Mokronoga na Dolenjskem v bližini Hrastnika in tudi v Prekmurju so našli železno rudo. Tudi Srbija in Bosna imata pod zemljo obilo železnih zakladov. Te zaklade bomo dvignili in se tako tudi glede železa osamosvojili.

Preskrba s petrolejem. Ameriška veletrgovska družba „Standard Oil Company of New York“ bo odslej zalagala jugoslovanske pokrajine s petrolejem, nafto, bencinom, cilindrovim strojnim oljem, parafinom, svečami in enakim blagom. Družba je v Beogradu pri vladi napravila potrebne korake, da se bo za vse jugoslovanske pokrajine petrolej pravično razdelil. Parniki „Maconas“, „Alaquash“, „Thordis“, „Maryanne“, „Kiowa“ in „Tenkai Maru“ so že na potu iz Amerike v Reko z velikimi množinami petroleja, bencina in drugim enakim blagom. Tudi cene petroleju bodo za 1—2 K nižje.

Furnir za mizarje. Mizarji, kateri imajo hlode pripravljene za rezanje furnirja, naj to javijo uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, ki je v dogovoru s „Slavonija, društvo na dionice za industrijo drva v Brodu“, da prevzame to rezanje furnirja za čeno 20 vinarjev za kvadratni čevelj. K temu stroškom pridejo še stroški za dovoz in odvoz, ki znaša za prevoz 1 vagona Ljubljana—Brod in nazaj 1854 K. Rezanje furnirja se izplača le, ako se odpošle celi vagon (10 kubičnih metrov) lesa, katera množina odgovarja ca. 100.000 kvadratnih čevljev furnirja.

Izvoz iz Jugoslavije. Odslej se sme glasom odredbe C. U. 8493 16. 8. 19 Centralne uprave izvažati iz naše države le proti plačilu v dobrem denarju. Ta omejitev velja tudi za vino, žganje, jabolčnik, koruzne storže in vinske drože, kateri predmeti so se doslej glasom odredbe C. U. 4819 25. 6. 19 Centralne uprave lahko izvažali proti plačilu izvozne pristojbine brez omejitve glede kakovosti denarja. Izvoz medu, lanenega semena, malin in drugega jagodičja pa je sploh prepovedan. Če hočeš odslej izvažati gorež

imenovano blago, dobiš sicer dovoljenje za izvoz, a kupec ti mora izkupiček izplačati le v dobrem denarju, bodisi v jugoslovanskem ali v denarju kake zavestniške države. Denar Nemške Avstrije, Ogrske ali Nemčije nima slovesa, da je kaj vreden. Pojasnila glede izvoza daje „Centralna uprava sa trgovački promet sa inostranstvom v Beogradu, podružnica v Ljubljani.“

Zivinorejske zadeve za Slovenski Stajer. Kmetijske podružnice, okrajni zastopi in bikorejske zadruge se v lastnem interesu naprošajo, da se v vseh zivinorejskih zadevah obračajo najprvo na zivinorejski odsek za Slovenski Stajer. Odsek zastopa zivinorejske koristi prejšnje Spodnje-Stajerske, in bo to tem lažje storil, čim bolj bo o potrebi posameznih okrajev poučen. Dopise je naslavljal na: Zivinorejski odsek za Slovenski Stajer slovenske kmetijske družbe, tačas St. Jurij ob južni žel.

Zalostna silka na naših živinskih sejmih. Mesetarji in mesarji imajo na sejmih tako organizirane svoje priganjače, da je kmetu skoro nemogoče kupiti kako boljše plemeno živino. Vzled: Na zadnjem sejmu v St. Jurju je neki kmet iz Septenartsk. okraja hotel kupiti dvoje lepih mladil volov marijadvorske pasme. Lastnik je bil Hrvat iz varaždinske okolice. Kmet in Hrvat sta se že skoro pogodila za ceno. Tedaj pa pride dobrorejeni mesar in je nalašč ponudil Hrvat 2 K pri 1 kg žive teže več, kot sta se že poprej kmet in Hrvat dogovorila. Mesar se je škodljivo krohotal in rekel, da raje zgubi 2000 K pri volih, nego bi bil dopustil kmetu te vole. Take škodljivce kmetov koristi bo treba regimentno kaznovati, ker ta slučaj ni edini, ampak se po vseh sejmih vršijo enaki dogodki. Prosimo naše ljudi, da nas obvestijo o takih „junaških“ činih mesarjev in prekupcev.

Licenciranje bikov in razstava živine v Solčavi. Dne 29. in 30. septembra se vrši licenciranje bikov in razstava goveje živine ter ovac v Solčavi in v Rečici ob Savinji. Ker vlada veliko zanimanje za čistokrvno marijadvorsko pasmo in pridejo zivinorejci iz drugih okrajev, je želeli, da se razstavi vsa lepa živina. V gornjesavinjski dolini je zivinoreja toliko napredovala, da pride za nakup plemenske živine v poštev.

Kuga-slinovka zopet straši. Z ozirom na dejstvo, da se je pojavila kuga-slinovka in parkljeva v enem dvorcu kraja in občine Cirknice (pri Repniku), pa se do sedaj še ni moglo ugotoviti, odkod se jo je zatrosilo, opozarjajo se vsa občinska predstojništva na predpise zakona o živalskih kugah, glasom katerih se ne sme izgotoviti noben živinski potni list, ne da bi se bila pregledala dotična žival po pristojnem ogledniku. Ob enem se naroča, naj prično občinska predstojništva takoj s poizvedovanjem o zdravstvenem stanju parkljarjev (goved, ovac, koz in svinj) potom oglednikov živine, ki pa ne smejo priti z dotičnimi živali v dotiko, torej jih ogledati ne v hlevu, ampak pri vratih, oziroma poleg tekališča, da ne prenesejo kuge v drugo dvorišče. O uspehu poizvedovanja poročati je zanesljivo do 15. septembra 1919. Ta rok se ne sme prekoračiti pod nikakim pogojem. Občane se naj opozori na grozečo nevarnost te pogubonose živalske kuge in jim naroči, naj vsak slučaj njenega izbruha ali suma takoj naznanijo županu, katerega dolžnost je to naznanilo poslati nemudoma najkrajšim putem (brzojavno ali telefonično) okrajnemu glavarstvu. Posebno se gospodom županom naroča sledeče: 1. Dokler se kuga ne ugotovi uradno, izroče se čez dotični dvorec hlevska zapora in je ukreniti, da se vse hse, mačke in perutnino, ki se nahaja v tem dvorcu, pripre. Konje ali druge vprežne živali, ki so v zakuženem govejskem hlevu, postaviti je istotako pod zaporo. Prebivalce takega dvorca naj se opozori, naj ne gredo z doma, predno si niso umili golih delov telesa in menjali obleke in obuvala. 2. Oddaja surovega (nekuhanega) mleka iz takih dvorcev je prepovedati. 3. Za parkljarje naj se izdavanje živinskih potnih listov ustavi. Shode in zborovanja je v okuženih in onih občinah, ki so v nevarnosti, zabraniti.

Tečaj na ljubljanski podkovski šoli. Na državni podkovski šoli v Ljubljani se začne s 1. oktobrom podkovski tečaj, ki bo trajal do 1. aprila 1920. Prošnje za sprejem je vposlati do 15. sep. ravnateljstvu zavoda. Prošnjam je priložiti rojstni in krstni list, domovinski list, ubožni list, zadnje šolsko spričevalo, učno spričevalo kot dokaz, da se je prosilec izučil kovaške obrti in npravstveno spričevalo.

Tedenske novice.

Otvoritev dramatične šole v Mariboru. Za dramatično šolo oglasilo se je do sedaj lepo število gospodov in gospodov, ki jim tem potom ujudno naznanjamo, da se vrši otvoritev dramatične šole v četrtek, dne 4. t. m., točno ob pol osmih zvečer v lastni, edino le v ta namen adaptirani dvorani. Vsi oni gojenici in gojenke, ki bi hoteli obiskovati to šolo in se še niso vpisali, naj se zglase do četrta v ravnateljevi pisarni. Vhod v dvorano dramatične šole je iz Stolnega trga, i. nadstropje gledališkega postopja. Vsi občani in gojenke se opozarjajo na točen in redčen obisk pouka.

Začetek skušenj igralnega osebja. Vse dame in gospode igralke in igralke, ki so javili ravnateljstvu mestnega gledališča, da so pripravljene sodelovati, opozarjamo, da se začne skušnje za bodočo sezono našega gledališča v četrtek, dne 4. t. m. V četrtek, točno ob pol štirih popoldne, se vrši bralna

skušnja za Finžgarjevo ljudsko zgodbo „Veriga.“ Vsi sodelujoči bodo obveščeni pismenim putem.

Gojenec kn.-šk. dijaškega semenišča v Mariboru na znanje. Vsled prevelike draginje zavodu ni več mogoče shajati z dosedanjimi dohodki, zato bodo morali zanaprej gojenici sami več prispevati ali v denarju ali pa v živilih in sicer vsak mesec 80 K. — Ravnateljstvo.

Podružnica Slovenske kmetijske družbe za Maribor in okoliš priredi v nedeljo, dne 7. t. m., v dvorani okrajnega zastopa predavanje o rabi apnenega dušika in o zivinorejski zadruzi; začetek točno ob 9. uri popoldne. Taka predavanja se bodo vršila ob isti uri in na istem mestu vsako prvo nedeljo v mesecu.

Zlati jubilej slovenske tvrde. Dne 1. sept. je minulo petdeset let, odkar je otvoril stari g. Berdajs svojo trgovino v Mariboru na Grajskem trgu št. 1. L. 1882 se je preselil v sedanje prostore v gradu na Sofijinem trgu. Vodil je z u-zorno marljivostjo in spretnostjo trgovino do svoje smrti dne 11. svečana 1898. Bil je krementit značaj, vrl slovenski narodnjak v onih hudih časih. Pri ustanovitvi „Posojilnice“ in Narodnega doma je bil med poglavitimi sotrudniki. Pri vseh narodnih prireditvah je on z vso svojo obiteljo neutrudno sodeloval. Njegov spomin je v krogu mariborskih Slovencev neizbrisljiv. Trgovino vodi nadalje njegov sin, istotako vrl narodnjak. Želimo, da njegova trgovina i v bodoče procvita!

Dvomesecne orožne vaje. K dvomesecni orožni vaji sta vpoklicana letnika 1886 in 1887 in sicer letnik 1887 na 15. septembra, letnik 1886 pa na 22. septembra. Letnik 1898 bo odpuščjen od vojakov in sicer moštvo s priimkom začetne črke A—M dne 8. septembra, ostalo moštvo pa 22. septembra. Odpuščeno bo le ono vojaštvo, katero je pravočasno nastopilo vojaško službo, ono pa, katero je nastopilo po 1. marcu, bo moralo odslužiti dobo.

Kdo bo trzil s prekmurskim sadjem? Glavni agitator nemčurško-liberalne „Samostojne Kmetijske Stranke“ Vrtojben Mermolja se poteguje za pravico, da bi smela njegova delniška družba na Pesnici pokupiti sadje na Prekmurskem. Vse to iz golega in svetega navdušenja za „svododo kmetjskega stanu“!

Dva lepa shoda SKZ sta se vršila v nedeljo, dne 31. avgusta, pri Spodnji in Gornji Sv. Kungoti. Na obeh sta govorila urednika Golec in Žebot. Pri Spodnji Sv. Kungoti se je vršil shod popoldne. Solska dvorana je bila nabito polna kmečkega ljudstva. Shoda sta predsedovala kmet Fras in kmečki mladenič Grandošek. Izvolil se je krajevni odbor SKZ, kateremu predseduje kmet Franc Temerl. Zbor je enoglasno sprejel resolucije, v katerih zahteva sklicanje pokrajinskega zbora, volilno pravico tudi za kmetstvo ženstvo, nižjo carino za ljudske potrebščine, prost izvoz vina, krivice pri predpisovanju vojnega in dohodninskega davka se morajo popraviti. — Pri Gornji Sv. Kungoti je bil shod popoldne v šoli. Zbrali so se zaupniki in zaupnice naše stranke iz župnij: Gornja Sv. Kungota, Sv. Križ, Sv. Jurij in Svečina. Predsednik shoda je bil gerent Volavšek, podpredsednik župan Galunder, zapisnikar pa Ivan Šerbinek. Urednik Golec je poročal o političnem položaju in o programih posameznih strank. Urednik Žebot je govoril o politični in gospodarski organizaciji. O kmetjskih zahtevah in o potrebi organizacije Kmečke Zveze so se govorili zaupniki: Hlebič, Galunder, Spindler in Gaberc. Zborovanje je trajalo skoro tri ure. Po zborovanju je bilo še posvetovanje glavni zaupnikov o podrobnih izvršitvi naše krščanske kmetjske organizacije. Sklepe tega res pomembnega zborovanja priobčujemo na drugem mestu. Taki ljudski in okrožni shodi so res važni za naš napredek. Kjerkoli se naša stranka živahno giblje, prireja shode, sestanke zaupnikov, gre naša stvar vrlo dobro naprej. Kjer pa vlada mrtvilo, kjer naši samo jadikujejo, a storijo pa nič, tam seveda dosežejo nasprotniki uspehe. Radi tega na delo povsod!

Shoda Kmečke Zveze v Cirkovčah in Št. Janžu na Dravskem polju se vršita v nedeljo, dne 7. sept. v Cirkovčah po rani božji službi v Št. Janžu po večernicah. Govorijo: Brenčič, Golec in Žebot. Gospodarji in gospodinje, agitirajte za obilno udeležbo!

Shod viničarjev. Tudi viničarji so se začeli zavedati važnosti časa. V ta namen stopajo na noge, da se organizirajo stanovsko v Jugoslovanski Strojkovni Zvezi. Za organizacijo viničarjev priredi JSZ posebne shode, ki se bodo vršili pri Svetinjah dne 7. septembra po rani maši v gostilni g. Zavrtnika, pri Sv. Mikla v žu isti dan po večernicah; v Ljutomeru pa drugi dan. Viničarji župnije Sv. Bolenka, pridite v polnem številu k Sv. Miklavžu. Viničarji naj store vse potrebno, da pridejo na shoda v polnem številu!

Kmetjska zbornica v Ormožu je sklenila znižati draginjske doklade trgovcem-bogatašem in navijalcem cen za kmetjske potrebščine ter zvišati doklade kmetom, delavcem in obrtnikom z ustanovitvijo Gospodarske zadruge. Kmetje se zavedajo svoje moči in svojih pravic. Cesa ne doseže posameznik, to hočemo in moramo doseči združeni in če se tudi tisti na glavo postavijo, ki od kmeta živijo, zahrbtno ga pa sovražijo. To v odgovor na hujskarstvo, da hočejo kmetjski zvezarji ubogim železniškim delavcem in uslužbenecem odgrizniti težko zasluženo plačo in draginjsko doklado.

Pri Sv. Aremu se vrši v pondeljek, dne 8. septembra, na malo Gospojnico, veselica s sedečim sporedom: ob 10. uri blagoslovljenje obeh kapelice, govor, sv. maša, nato prosta veselica v in okrog Ruške koče.

Pozor pred sleparko-tatico! Pri Sv. Juriju na Pesnici je dne 25. avgusta t. l. nekemu posestniku ukradla nad 5300 K neka ženska, ki je prišla s poročili, da je ta in ta vojak ušel iz laškega vojnega ujetništva, pa je zdaj v bolnišnici in potrebuje denar itd. S podobnimi vestmi bo pač tudi drugod krošnjarila, zato pozor na njo! Stara je 26—30 let, srednje postave, okroglega rdečega lica, črno oblečena z belim predpasnikom in belim svilnatim robcem, ki ga pamenta izmenjuje; govori zelo lepo in gladko slovenski in nemški. Najbolje jo je spoznati po tem, da ji spredi manjkata dva zgornja zoba. Potem se je tudi tu dognalo, da je nedavno na enak način sleparila in kradla okoli Gomilice in se potikala blizu Lučan, koder je našim stražnim vojakom pri Dominkušu plavečevala obilo vina. Izdajala se je tokrat za Perko, doma v Križevcih pri Ljutomeru. Odlod jo je najbrže popihala čez Sv. Križ ali Sv. Duh v Dravsko dolino ali na Pohorje, ker so orožniška poizvedovanja na drugih straneh ostala dozdej brezuspešna. Če mogoče, ji pomagajte v roke pravice!

Pri Sv. Urbanu so se v preteku 14 dni smrtno ponesrečile tri osebe: Janez Cizerl, kmet in naročnik Slov. Gospodarja v Svetincih, je iz hleva padel in se smrtno poškodoval. Martin Kolarič, nožar in tudi naročnik Slov. Gospodarja v Janežovcih je slamo v kopico deval, padel s kopice in se ubil. Alojzij Belec, 10 letni viničarski otrok, je na vrvi telico pasel in si je motvoz okoli pasa omotal. Telica, katero so obadi pikali, je nagloma zbezgala proti grabi in je fantka preko 200m dolge njive za seboj vlekla. Ob koncu njive je tresnil fantek z glavo ob drevo in izdihnil čez nekaj časa.

Klanci—Sv. Jurij na Pesnici. Na Klancu so te dni našli obešeno na drevesu 85 letno staro Terezijo Sluga od Št. Jurja; toda dognalo se je kmalu, da je bila najprej ubita, potem še-le obešena. O zločincih doslej še ni pravega sledu. Na Gruševah je neki viničarski družini bila ukradena vsa obleka in perilo; sprejela je čez noč nekega tujca, bivšega vojaka, ki je svojo hvaležnost na ta način pokazal. Dekleta in ženske sploh, in zlasti še stariši: več previdnostii in pameti v teh časih, da bo tudi več varnosti!

Vojni vjetniki se vračajo. Na pariški mirovni konferenci so sklenili, da morajo začeti vse države pošiljati vojne vjetnike v svojo domovino, ne da bi čakali na odobrenje mirovnih pogodb.

Povratak naših vjetnikov iz Marehtrinka. V soboto, dne 30. avgusta so v Spilju izmenjali naše in nemškoavstrijske vjetnike izza koroških bojev. Nemcev je bilo nad 400, Jugoslovancev pa 13 častnikov in 828 mož. Nemce so v Spilju izročili danskemu poslaniku, ki jih je prevezi v varstvo. Jugoslovani so bili v Spilju pogoščeni. Vlak je bil okrašen z zelenjem. Oteji vojaki, ki so pripovedovali o bridkosti, posebno o gladi, ki so ga prestali v nemškoavstrijskem vjetništvu, so od radosti kar vriskali, ko so se vozili po naši jugoslovanski zemlji. V Mariboru jih je pričakovala godba, mestni poveljnik podpolkovnik Zwirn, zastopnika okrajnega glavarstva dr. Mulaček in dr. Bratina, vojaška odposlanstva in obilo drugega občinstva. Ko je vozil vlak na postajo, je zaigrala godba „Naprej zastava Slave!“, ljudstvo pa je pozdravilo vračajoče vjetnike z živijo-klici. Podpolkovnik Zwirn je v navdušenih besedah pozdrvil vjetnike. Zahvalil se mu je vodja transporta srbski major Milusavljevič. Narodne dame so moštvo pogostile z jedjo in pijačo ter tobakom. Moštvo mariborskih vojaških oddelkov je ostalo v Mariboru, drugi pa so se odpeljali v Celje, oziroma dalje v Ljubljano.

Nov vlak. S 1. septembrom vozi med Ljubljano in Zidanim mostom nov osebni vlak, ki zapusti Zidani most zjutraj ob 5 uri 54 minut in privozi v Ljubljano ob 7 uri 28 minut. Iz Ljubljane pa vozi ob 14.15 in pride v Zidani most ob 15.39.

Benčin in mineralna olja. V kratkem dospje iz Poljske drugi transport benčina in drugih mineralnih olj. Reflektanti naj javijo pismeno svoje potrebščine odseku za prehrano v Ljubljani najkasneje do dne 31. avgusta. — Tako čitamo v ljubljanskih listih. Vprašamo, zakaj se taka naznanila tako pozno objavijo in zakaj se ne objavijo tudi v izvenljubljanskih listih?

Kava iz Amerike. List „Jugoslov. ekonomista“ piše, da so koncem junija naložili v Ameriki 1.290.000 vreč kave za Evropo.

Dopisi.

Sv. Peter pri Mariboru. V nedeljo, dne 31. avgusta je priredila Slovenska Kmečka Zveza pred cerkvijo dobro obiskan shod, na katerem je g. dr. Leskovar v poljudnih besedah razložil, kaj je Slov. Kmečka Zveza. Prepričal nas je, da je Slov. Kmečka Zveza edina stranka, ki res skrbi za kmeta in ki se je moramo okleniti vsi. Izvolili smo odbor, ki mu načeluje vrl gospodar Ludvik Fluher, Šentpeterčani! Ostanite v načelih zvesti svojim vernim in narodnim prednikom,